

[Bøgholm.]

skaffe nyhederne, lige så vel er der tale om ganske overordentlig store udgifter for den industri, der fremstiller grammofonpladerne, og det vil ikke være rimeligt, om der ikke derigennem gives denne industri en beskyttelse.

Den såkaldte „mekaniske kunst“, for at benytte det samlende udtryk herfor, har jo skabt en række nye vilkår for udøvende kunstnere. Den har i visse tilfælde kunnet betyde, at kunstnerne er blevet bedre kendt, og det har igen været til fordel for dem; men det kan ikke nægtes, at der i en lang række andre tilfælde i høj grad har været tale om en konkurrence over for de udøvende kunstnere, som har gjort deres muligheder for at indtjene noget ringere. Der har også været enighed om, at den udøvende kunstners rettigheder i dette tilfælde bør sikres gennem lovgivning.

Så rejser der sig det spørgsmål, hvorledes det vederlag, der er tale om her, skal fordeles. Fra nogle sider har man været inde på den tanke, at der måtte være tale om en kollektiv fordeling, således at der blev indbetalt vederlag til en fond eller en sammenslutning, og så skulle dette fond eller denne sammenslutning fordele vederlaget til de kunstnere, der i særlig grad havde brug for det — det, man har kaldt og med rette kan kalde „det sociale synspunkt“.

For mig at se strider dette ganske imod de almindelige privatretlige regler. Det strider for mig at se ganske imod kunstnerens individuelle rettigheder. Man kan ikke pålægge den enkelte udøvende kunstner at være filantropisk over for sine kaldsfæller. Det er noget, der må gøres frivilligt eller løses på et andet grundlag, og derfor er jeg enig med den højtærede undervisningsminister i, at det såkaldte norske system ikke bør gennemføres her. Jeg forstår, at der har været meget store overvejelser herom, og at man har været inde på den tanke at gøre det på den måde. Jeg hilser med glæde, at man er gået væk fra det, og at man altså i øjeblikket regner med vederlag til den enkelte kunstner.

Jeg skal nu gøre nogle bemærkninger om det næste lovforslag, der er til behandling, nemlig lovforslaget om retten til fotografiske billeder. Jeg har mine betænkeligheder ligesom de to ærede ordførere, der har haft

ordet før mig, hvor det gælder bibliotekerne, arkivernes og vel også museernes ret til at fotografere og til ikke blot at benytte disse fotografier i deres interne virksomhed, men i visse tilfælde også at kunne sælge dem videre. Det er klart, at der er tilfælde, hvor dette må synes rimeligt, nemlig hvor der er tale om affotografering af f. eks. artikler i dagspressen. Det vil ikke være rimeligt, at det menneske, der skal benytte en sådan artikel, skal gå ned til avisarkivet eller til et af vore biblioteker og manuelt afskrive denne. Her er det rimeligt og rigtigt, at den kan fotograferes af, og det er naturligvis også rimeligt og rigtigt, at biblioteket beregner sig en vis fortjeneste herpå. Men hvor der er tale om at fotografere hele værker, kan jeg ikke se, at det er rimeligt og rigtigt, hvis der ikke er tale om værker, som man er bange for skal gå til grunde, således som først den ærede ordfører for socialdemokratiet gjorde opmærksom på, og som jeg forstår at også den ærede ordfører for venstre gjorde opmærksom på. Hvis der virkelig bliver tale om at affotografere værker, således at der bliver tale om konkurrence med forlagenes virksomhed, kan jeg ikke se, at det på nogen måde vil være rimeligt. Jeg vil altså mene, at der bør skabes sikkerhed igennem dette lovforslag for, at noget sådant ikke kan finde sted. Jeg kan i øvrigt på det punkt ganske henholde mig til de bemærkninger, den ærede ordfører for socialdemokratiet gjorde.

Ifølge § 8 må ved gengivelse i fjernsyn eller på film af en dagsbegivenhed fotografiske billeder, der vises som led i dagsbegivenheden, medtages. Danmarks radio kan på samme måde ifølge § 9 benytte sig af fotografier, men i så tilfælde skal der ydes vederlag. Jeg kan ikke se andet, end at hvor det gælder gengivelse i fjernsyn eller på film af en dagsbegivenhed, dér kan man ikke ganske se bort fra, at der også bør ydes vederlag, på samme måde som der skal ydes det ifølge § 9.

Det er for mig at se et spørgsmål, om der ikke i § 5 burde indføjes en mulighed for forbud imod offentliggørelse af krænkende fotografiske optagelser. Jeg tror ikke, at en henvisning til straffeloven vil dække dette. Jeg tror, det vil være rimeligt, om man her indfører et stykke 2 til § 5, således at